

Hoofdstuk 1 Pestprotocol

1.1 Doel van het protocol

Op openbare basisschool De Ynset hechten wij veel waarde aan het bieden van een veilige leeromgeving. Dit doen we door altijd in dienst te staan van de leerling, door preventief te handelen, door voorspelbaar te zijn en door het opstellen van dit veiligheidsbeleid. Dit veiligheidsbeleid is gericht op de veiligheid van zowel leerlingen, ouders/verzorgers en teamleden. Onderdeel van dit veiligheidsbeleid is ons Pestprotocol, welke is gebaseerd op KWINK, de online lesmethode voor sociaal emotioneel leren (SEL).

1.2 Plagen of pesten

Allereerst is het verstandig om te weten wanneer er sprake is van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag. Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben.

Het duidelijkst is het volgende feit: 'Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van de leerkrachten.'

Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht heeft hiervoor hulp nodig. Bijvoorbeeld door informatie van de leerlingen zelf of van ouders die signalen oppikken. Het is hierbij dan ook van groot belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om de goede veilige sfeer in de groep en op school te behouden.

We spreken van pesten als het negatieve gedrag naar een ander doelbewust is, langere tijd aanhoudt en er sprake is van machtsongelijkheid. Lang niet alles is dus pesten. Uit wetenschappelijke literatuur over pesten blijkt dat je moet uitgaan van het verantwoordelijkheidsgevoel van de groep om pesten te voorkomen. Preventief handelen!

Een belangrijke stelregel is dat kinderen leren om hun zorgen te delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun ouder(s) of leerkracht. Vanaf de kleutergroepen leren kinderen het verschil tussen vertellen en klikken. Bij klikken is er sprake van het bewust aansturen op straf voor een ander, maar bij vertellen zit de leerling zelf met een probleem dat hij/zij kwijt moet. Als er sprake is van pesterijen dan is het belangrijk dat kinderen dit delen met mensen die zij vertrouwen.

1.3 Melden

De school maakt op school bekend wie het aanspreekpunt is voor pestproblematiek. Deze persoon is de anti-pestcoördinator. Bij ons op school is dat juf Jarina, tevens directeur van de school. Leerlingen, ouders en teamleden kunnen ook terecht bij juf Nienke Roosjen zij is de

vertrouwenspersoon voor leerlingen, ouders en leerkrachten en is in 2021 geschoold tot Kwink-coach van De Ynset.

Leerlingen, ouders, teamleden en andere betrokkenen kunnen zich daarnaast altijd richten tot de eigen leerkracht, intern begeleider of directeur.

1.4 Dossiervorming

Op De Ynset worden incidenten besproken met leerlingen en waar nodig met ouders. Deze incidenten worden door de leerkracht genoteerd in ParnasSys, zodat er sprake is van dossiervorming. Echt pestgedrag wordt ook in ParnasSys geregistreerd.

Hoofdstuk 2 Pestprotocol in de praktijk

2.1 Preventie

Met behulp van de KWINK-methode doet de school veel aan preventie van pestgedrag. Een sterke, sociaal veilige groep voorkomt pesten. In zo'n groep spreken kinderen elkaar op een positieve manier aan op hun gedrag. Leerkrachten leren kinderen d.m.v. KWINK hoe dat moet. Met een structureel, goed doordacht programma dat meetbaar is in ZIEN! en voldoet daarmee al aan een belangrijke eis van de Inspectie van het Onderwijs.

KWINK is een methode die preventief werkt. Veel gedragsproblemen zijn door het aanbieden van goed onderwijs te voorkomen. Preventief handelen en goed observeren zijn daarbij de sleutelwoorden. Onderzoek bevestigt dat preventie vele malen effectiever en daardoor ook goedkoper is dan achteraf (curatief) repareren.

De leerkrachten leren d.m.v. KWINK positief gedrag aan en voorkomen zo in veel gevallen onnodige 'reparatie' achteraf. Met behulp van de KWINK-lessen doet de school aan preventie van pestgedrag. Kernpunten bij deze aanpak zijn:

- Gebruiken van methode Kwink door de gehele school heen (groep 1 t/m 8).
- Denk goed over jezelf en de ander.
- Goed nadenken voordat je iets doet of zegt.
- Blijf niet ergens mee rondlopen, neem iemand in vertrouwen.
- Denk in mogelijkheden en oplossingen.
- Geef op een nette manier je mening en doe iets met de tips die je zelf krijgt.
- Niemand is perfect, de school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
- Het voeren van een duidelijk schoolbeleid en het hanteren hiervan.

2.2 KWINK

Op OBS De Ynset vinden wij het heel belangrijk dat onze leerlingen zich sociaal veilig voelen

zodat de energie naar het leren en ontwikkelen kan gaan. Met het team hebben we gekozen om te werken met KWINK, een online methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL). Inclusief burgerschap en mediawijsheid. Voor groep 1 t/m 8 van het primair onderwijs. Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Praktisch, leuk en altijd actueel. Gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep. Sluit goed aan bij de principes van PBS (Positive Behaviour Support). Werken met KWINK:

- Voorkomt verstorend gedrag en pesten
- Kent een groepsbrede, preventieve aanpak
- Zorgt voor een sociaal veilige groep
- Verhoogt de leeropbrengsten
- Werkt met [vijf bewezen gedragscompetenties](#)
- Biedt iedere les unieke filmpjes
- Voldoet aan de Wet Sociale Veiligheid
- Is leuk!
- Besef hebben van jezelf!

2.3 Aanpak

Op de Ynset versterken we het onderlinge vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen waar het kan (en mag). Daarbij zijn de vijf gedragscompetenties van belang.

1. Besef hebben van jezelf:

- Kunnen inschatten van je eigen gevoelens
- Kennis hebben van je interesses, waarden en kracht
- Een gezond zelfvertrouwen

2. Besef hebben van de ander:

- Kunnen inschatten van je eigen gevoelens
- Kennis hebben van je interesses, waarden en kracht
- Een gezond zelfvertrouwen

3. Keuzes kunnen maken:

- Weloverwogen kiezen met de juiste aandacht voor jezelf en de ander
- Bijdragen aan een positief klimaat in je school
- Verantwoordelijkheid nemen voor je eigen gedrag

4. Zelfmanagement:

- Impulscontrole bij stressvolle situaties
- Omgaan met heftige emoties

- Doelgericht gedrag

5. Relaties kunnen hanteren:

- Relaties aangaan gebaseerd op samenwerking
- Sociale druk weerstaan
- Conflicten oplossen

Deze gedragscompetenties worden vanaf groep 1 t/m groep 8 aangeleerd. Niet iedereen kan hier even flexibel mee omgaan, niet iedereen is even sociaal competent, hier is begrip voor maar het team probeert wel de leerling zo goed mogelijk voor te bereiden op de maatschappij.

Het team is geschoold en we hebben een KWINK-coördinator, Nienke Roosjen, die het team van updates voorziet en actief blijft motiveren om KWINK goed in het rooster op te nemen. Schoolbreed is de afspraak dat je minimaal 1x per week een KWINK-les of een deel daarvan doet. De KWINK-les behorende bij een week, is door de gehele school heen gelijkend, waardoor iedereen tegelijkertijd aan ongeveer hetzelfde doel werkt. Nieuwe teamleden kunnen een training KWINK volgen via Kwintessens opleidingen.

2.4 De rol van de leerkracht

De rol van de leerkracht doet ertoe, dat is door literatuur onderbouwd. De leerkracht zal in en om de school ten alle tijden het goede voorbeeld moeten geven. De leerkracht zal zowel naar de kinderen als naar andere volwassenen respectvol communiceren. Daarbij kan de leerkracht vanaf het begin van het schooljaar een sterke, sociaal veilige groep creëren zo'n groep voorkomt pesten. In zo'n groep spreken kinderen elkaar op een positieve manier aan op hun gedrag. De leerkracht leert de kinderen onder andere met Kwink hoe dat moet. Met een structureel, goed doordacht programma dat meetbaar is in ZIEN! en daarmee aan een belangrijke eis van de Inspectie van het Onderwijs voldoet.

De leerkracht werkt nauw samen met de ouders van de kinderen. Regelmatig afstemmen, overleg en vooral elkaar blijven informeren is hierbij erg belangrijk.

2.5 Leerlingenraad

Aan het begin van ieder schooljaar wordt er een leerlingenraad gekozen. Vanaf groep 4 t/m 8 neemt er 1 leerling zitting in de LR. Deze leerlingen bespreken onderwerpen die te maken hebben met de wensen van leerlingen (deze wensen worden verzameld in de ideeënbox) of komen voort uit directie, team of oudervereniging. Zo kan ook pestgedrag of spel gedrag in vrije situaties als voorbeeld op de agenda komen. Het pestbeleid wordt ook besproken in deze leerlingenraad.

Hoofdstuk 3 De rol van de ouders

3.1 Wat verwachten wij van ouders

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Het is daarentegen niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind te gaan oplossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel tot een goede oplossing te komen die duurzaam is.

Voorbeeldgedrag van leerkrachten is van groot belang, maar voorbeeldgedrag van ouders ook zeer zeker. Er zal minder worden gepest als er duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar je verschillend mag zijn en deze worden aanvaard en waar ruzies niet met (verbaal) geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerlingen, ouders of leerkrachten wordt niet getolereerd of geaccepteerd. Van alle betrokkenen wordt duidelijk stelling in te nemen tegen dergelijk gedrag.

3.2 Tips voor ouders:

1. Ook mijn kind kan pesten.
2. Ook mijn kind kan worden gepest.
3. Neem het probleem serieus.
4. Raak niet in paniek.
5. Straf niet fysiek.
6. Probeer achter de oorzaak te komen van dit gedrag van uw kind.
7. Besteed extra aandacht aan uw kind.
8. Corrigeer agressieve buien en loop er niet voor weg.
9. Bied hulp aan uw kind.
10. Schakel eventueel een expert in als de school dit adviseert.

3.3 Tips voor kinderen:

1. Zoek geen problemen op.
2. Geef geen aandacht aan negatief gedrag.
3. Pieker niet in je uppie, praat met iemand die je vertrouwt.
4. Zoek een oplossing die goed is voor jou, maar ook voor je klasgenoot.
5. Zeur niet steeds hoe erg je het hebt, maar doe er wat aan (geen oude koeien uit de sloot halen).
6. Niet iedereen vindt jou nou eenmaal aardig, dat is heel normaal.
7. Wordt niet zelf zo vervelend als je die ander vindt doen.
8. Zoek een maatje die jou kan helpen.

Hoofdstuk 4 Er wordt toch gepest wat dan?

Stap 1

Gesprek met betrokken leerlingen o.l.v. groepsleerkracht/mentor; met name met de pester(s) en slachtoffer(s). Het gesprek met de pester(s) heeft een waarschuwend functie. De afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen gestelde termijn, worden schriftelijk vastgelegd in ParnasSys. Ouders van beide partijen worden geïnformeerd. De politie wordt geïnformeerd als er sprake is van strafbare feiten. Antipestcoördinator wordt geïnformeerd door groepsleerkracht/mentor.

Stap 2

De naleving van de gemaakte **afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden** door de groepsleerkracht/mentor binnen een termijn van 4 weken, pestincidenten worden vastgelegd in ParnasSys in notitie INCIDENTEN (dossier).

Antipestcoördinator (APC) checkt de stand van zaken bij groepsleerkracht/mentor.

Stap 3

Als het pestgedrag niet stopt, volgt **een tweede gesprek met de pester(s) en hun ouders onder leiding van de schoolleiding**. Pesters krijgen opnieuw 4 weken om hun gedrag aan te passen, tevens kan begeleiding ingezet worden om wel tot gedragsverandering te komen. Daarnaast worden er **strafmaatregelen genomen tegen de pesters**. Deze acties worden vastgelegd in Parnassys. De naleving van de gemaakte afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht/mentor binnen een termijn van 4 weken, pestincidenten worden vastgelegd in Parnassys. APC checkt de stand van zaken bij groepsleerkracht/mentor

Stap 4

Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt **een tijdelijke schorsing** aan de pesters opgelegd door de schoolleiding, **tevens kan hulpverlening ingezet** worden om wel tot gedragsverandering te komen. (Parnassys). APC wordt geïnformeerd door schoolleiding.

Stap 5

Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen, kan de school overgaan tot een **definitieve verwijdering van de pesters**, hierbij volgt de schoolleiding het "Protocol schorsing en verwijdering". (Parnassys) APC wordt geïnformeerd door schoolleiding.

© www.AnkeMVisserSchoolVeiligheid.nl

Ondertekening door directie:

Naam:

Datum:

Handtekening:

Ondertekening door de Medezeggenschapsraad:

Voorzitter naam:

Datum:

Handtekening:

Ondertekening door de Leerlingenraad:

Naam:

Datum:

Handtekening:

Ondertekening door de KWINK coach:

Naam:

Datum:

Handtekening: